

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 21 marca 2024 r.

ZP-KNPS.431.1.5.2024.AŁ

Pan
Maciej Szafarz
Kierownik
Środowiskowego Domu
Samopomocy CURATUS
we Wrocławiu

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 15 i 16 stycznia 2024 r. na podstawie art. 22 pkt 9 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zmianami, zwanej dalej „ustawą”), inspektorzy Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu: Anna Łata – przewodniczący kontroli oraz Alicja Ostrowska – kontroler, przeprowadzili kontrolę kompleksową Środowiskowego Domu Samopomocy CURATUS we Wrocławiu (zwanego dalej „Jednostką”, „Domem”).

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 19 grudnia 2023 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na I półrocze 2024 r. Działalność Jednostki została oceniona pod kątem realizacji standardu usług, określonego w rozporządzeniu z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 249), zwanego dalej „rozporządzeniem”, jak również kwalifikacji pracowników zespołu wspierająco-aktywizującego.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2023 r. do 15 stycznia 2024 r. W okresie objętym kontrolą Kierownikiem Jednostki był Pan Maciej Szafarz, odpowiedzialny za realizację zadań podlegających kontroli.

Działalność Jednostki w zakresie objętym kontrolą oceniam **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

Uzasadnieniem powyższej oceny jest ustalony w trakcie kontroli stan faktyczny i prawny zawarty w protokole, podpisanym przez Zastępcę Kierownika Jednostki w dniu 12 marca 2024 r. bez zastrzeżeń.

Uczestników postępowania wspierająco-aktywizującego kierowano do Domu w drodze decyzji, zgodnie z § 7 ust. 5 – 8 rozporządzenia.

Osoby po raz pierwszy korzystające z usług Jednostki kierowano na okres nie dłuższy niż 3 miesiące, a po dokonaniu oceny realizacji indywidualnego planu postępowania Kierownik Domu wnosił o kontynuowanie usług, ze wskazaniem terminu koniecznego do realizacji zaplanowanego postępowania. Dla uczestników kontynuujących pobyt w Jednostce decyzje wydawano na okres niezbędny do realizacji indywidualnego planu postępowania wspierająco-aktywizującego. Przedłożona w trakcie kontroli dokumentacja losowo wybranej próby uczestników potwierdzała zasadność ich skierowania do Jednostki.

Kierownik Domu spełnia wymogi art. 122 ustawy, dotyczące stażu pracy w pomocy społecznej oraz specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej, jak również § 9 rozporządzenia, tj. wykształcenia wyższego oraz doświadczenia zawodowego w pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi.

Zastępca Kierownika Jednostki nie spełnia wymogów art. 122 ustawy, w zakresie posiadania specjalizacji z organizacji pomocy społecznej. W zakresie obowiązków służbowych Zastępcy Kierownika jest zastępowanie Kierownika ŚDS w czasie jego nieobecności. Tak więc uprawnienia Zastępcy Kierownika obejmują także uprawnienia zastrzeżone dla Kierownika Domu i wówczas to Zastępca Kierownika ŚDS jest osobą kierującą jednostką organizacyjną w pomocy społecznej.

Trzech pracowników zespołu wspierająco-aktywizującego nie posiada kwalifikacji spełniających wymogi § 10 ust. 1 rozporządzenia. Dwie osoby wliczone do zespołu zatrudnione są na stanowisku „opiekun – terapeuta” i posiadają wykształcenie średnie, natomiast z zakresu obowiązków na tym stanowisku pracy wynika, że powierzono im zadania terapeutów, wymagające specjalistycznej wiedzy i umiejętności. Jedna osoba wliczona do zespołu zatrudniona na stanowisku „asystent opiekuna – terapeuty” posiada wykształcenie podstawowe i ukończone kursy. Nie legitymuje się wykształceniem i kwalifikacjami do pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi.

W środowiskowym domu samopomocy zatrudnia się, odpowiednio do potrzeb, osoby posiadające kwalifikacje zawodowe: psychologa, pedagoga, pracownika socjalnego, instruktora terapii zajęciowej, asystenta osoby niepełnosprawnej, inne specjalistyczne, które będą odpowiadały rodzajowi i zakresowi usług świadczonych w domu. W związku z tym do pracy w środowiskowych domach samopomocy, a w szczególności na stanowiskach terapeutów, zatrudnia się osoby z odpowiednim specjalistycznym wyższym wykształceniem lub posiadające dyplom w zawodzie.

W Domu zatrudnionych było 7 pracowników na 5,75 etatu, w tym 3 osoby na 3 etatach, które nie spełniają wymogów, aby być zatrudnionymi na stanowisku „opiekun – terapeuta”, bądź „asystent opiekuna – terapeuty”. W związku z tym, po odliczeniu 3 wskazanych osób (2,5 etatu) możliwe do wliczenia pozostaje 3,25 etatu, przy koniecznym wskaźniku zatrudnienia wynoszącym 3,57 etatu, co nie jest zgodne §12 rozporządzenia.

Osoby prowadzące treningi umiejętności społecznych posiadają przeszkolenie w zakresie wymienionym w § 11 ust. 2 rozporządzenia.

Jednostka spełnia wymogi lokalowe w odniesieniu do standardu obiektu, w którym są świadczone usługi tj. usytuowania, wymaganego metrażu, pozbawienia barier architektonicznych, pomieszczeń do prowadzenia zajęć, w tym pomieszczeń higieniczno- sanitarnych zapewniających uczestnikom możliwość skorzystania z łazienki wyposażonej w stanowiska prysznicowe oraz dostęp do toalet oraz posiada sprzęt niezbędny do realizacji zadań wspierająco – aktywizujących, o czym stanowi § 18 pkt 1-6 rozporządzenia. W toku kontroli ustalono, że organizacja pracy Jednostki odpowiadała wymogom § 6 ust. 1 rozporządzenia tj. działa przez 5 dni w tygodniu przez co najmniej 8 godzin dziennie, w tym przez 6 godzin prowadzone są zajęcia z uczestnikami. Zgodnie z art. 51 a ust. 2 ustawy o pomocy społecznej Jednostka świadczy usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego oraz współpracuje na rzecz integracji społecznej uczestników z podmiotami, o których mowa w § 21 rozporządzenia.

W przypadku osiągnięcia przez uczestnika samodzielności umożliwiającej uczestnictwo w innych formach wsparcia, zespół wspierająco-aktywizujący wnioskuje do jednostki prowadzącej o umożliwienie korzystania z innych form wsparcia w celu kontynuacji procesu usamodzielnienia, zgodnie z § 14 pkt 10 rozporządzenia.

Uczestnicy mają zapewniony gorący posiłek cztery razy w tygodniu, przyrządzany na terenie Domu i jeden raz w tygodniu zamawiany w formie cateringu albo zakupowany w czasie wyjść do barów, czy restauracji, co spełnia obowiązek § 15 rozporządzenia.

Jednostka prowadzi dokumentację indywidualną każdego uczestnika. Zespół wspierająco-aktywizujący opracował dla wszystkich uczestników indywidualne plany postępowania wspierająco-aktywizującego, ustalając w myśl § 2 pkt 1 rozporządzenia odpowiedni do potrzeb i możliwości psychofizycznych uczestnika rodzaj i zakres usług świadczonych w Jednostce. Dokumenty sporządzano w porozumieniu z uczestnikami. Efekty działań wspierająco-aktywizujących dokumentowano, a ww. zespół zbierał się co najmniej raz

na 6 miesięcy w celu ich oceny i opracowania na tej podstawie indywidualnych planów postępowania.

Placówka prowadziła wymaganą dokumentację zbiorczą, zgodnie z treścią § 24 ust. 3 rozporządzenia.

W okresie objętym kontrolą organizowano szkolenia dla pracowników w zakresie tematycznym związanym z funkcjonowaniem Domu, odbywały się one co najmniej raz na 6 miesięcy, co jest zgodne z § 23 rozporządzenia.

Nieprawidłowości stwierdzone w trakcie kontroli:

1. Jednostka do pracy terapeutycznej z uczestnikami, zamiast terapeutów bądź terapeutów zajęciowych, zatrudnia osoby bez wymaganego wykształcenia.
2. W Jednostce nie zapewnia się minimalnego wskaźnika zatrudnienia w zespole wspierająco – aktywizującym.
3. Osoba zatrudniona na stanowisku Zastępcy Kierownika nie spełnia wymogu posiadania specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.) wydaje się następujące zalecenia pokontrolne wynikające ze stwierdzonych nieprawidłowości:

Ad. 1 Zatrudnić w Jednostce do prowadzenia terapii osoby z odpowiednim przygotowaniem zawodowym na stanowiska terapeutów i terapeutów zajęciowych.

Podstawa prawna: § 10 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 249).

Termin realizacji zalecenia: do 30 czerwca 2024 r.

Ad. 2 Zapewnić minimalny wskaźnik zatrudnionego personelu w zespole wspierająco – aktywizującym.

Podstawa prawna: § 12 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 249).

Termin realizacji zalecenia: do 30 czerwca 2024 r.

Ad. 3 Na stanowisku Zastępcy Kierownika Jednostki zatrudnić osobę spełniającą wymogi art. 122 ustawy o pomocy społecznej, w tym posiadania specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Podstawa prawna: art. 122 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.).

Termin realizacji zalecenia: do 30 czerwca 2024 r.

POUCZENIE:

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tutaj Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Ewa Oleniacz
Zastępca Dyrektora
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej

